

West-Friese
Archeologische
Notities 20

Transformatie locatie Sorghvliet, Andijk, gemeente Medemblik

Een archeologisch bureauonderzoek

F.C. Schinning & S. Gerritsen

Transformatie locatie Sorghvliet, Andijk, gemeente Medemblik

Een archeologisch bureauonderzoek

F.C. Schinning & S. Gerritsen

Hoorn 2017

Colofon

West-Friese Archeologische Notities 20

Titel: Transformatie locatie Sorghvliet, Andijk, gemeente Medemblik.
Een archeologisch bureauonderzoek.

Plangebied: Sorghvliet, Andijk, gemeente Medemblik

Projectnummer: 16071

Archisnummer: 4044187100

Opdrachtgever: Mevr. A. Wijnholds (projectleider, HzA stedenbouw & landschap B.V.)

Centrumcoördinaat: x: 143.700 / y: 528.770

Auteur: F.C. Schinning (archeoloog, Archeologie West-Friesland)

Redactie: S. Gerritsen (senior archeoloog, Archeologie West-Friesland)

Datum: 18-05-2017

Accordering Senior KNA-Actor [Carla Soonius]

Accordering Bevoegd Gezag Gemeente [P. Meester]*

* Accordering door Bevoegd Gezag is een kwaliteitseis die wordt gesteld aan het standaardrapport volgens paragraaf 5.5 van Protocol 4003 als onderdeel van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.0).

© Archeologie West-Friesland 2017

Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, film, fotokopie, digitaal of geautomatiseerd systeem zonder voorafgaande toestemming van de copyrighthouders en de auteur.

De uitgever heeft de inhoud met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Ondanks deze zorgvuldigheid kunnen gegevens zijn veranderd of onjuist zijn weergegeven.

1. Inleiding

In opdracht van mevr. A. Wijnholds (*HZA stedenbouw & landschap B.V.*) is op 18 mei 2017 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in de vorm van een bureauonderzoek, ten behoeve van de herontwikkeling van het plangebied Sorghvliet in Andijk, gemeente Medemblik (afb. 1).¹ Het plangebied wordt ten noorden en oosten begrensd door de Sorghvlietlaan, ten oosten door de Middenweg en ten zuiden door de Kleingouw. Binnen het plangebied zijn meerdere gebouwen van een verzorgingshuis aanwezig van zorgorganisatie Omring. Het ligt in de planning om een aantal gebouwen te slopen en nieuwbouw te plaatsen (afb. 2). Onderhavig bureauonderzoek concentreert zich op de delen van het plangebied waarbij de bodem wordt verstoord (sloop en nieuwbouw).

Afbeelding 1. De locatie van het plangebied Sorghvliet (zwarte stippellijn) in Andijk, geprojecteerd op een luchtfoto van het gebied.

Onderzoekopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een bureaustudie. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep (zie artikel 24 van het Besluit archeologische monumentenzorg), de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.0) en het kwaliteitshandboek Hoorn (2014).

¹ Zie archeologisch advies, nummer 16071.

Afbeelding 2. De geplande herontwikkeling van het plangebied Sorghvliet in Andijk, gemeente Medemblik. De donkeroranje vlakken zijn nieuwbouw, bruine vlakken zijn bestaande bouw. De ontwikkeling ten zuiden van de Kleingouw is in een eerder advies vrijgesteld van archeologisch onderzoek.²

² Ter Steege & Soenius 2016.

2. Administratieve gegevens

Onderzoeksgegevens

Project	Andijk, Sorghvliet
Projectcode	16071
ARCHIS-onderzoeksmelding	4044187100
Type onderzoek	Bureauonderzoek
Locatie/toponiem	Sorghvliet
Kaartblad	20A
Centrale coördinaat	x: 143.700 / y: 528.770
Kadastrale gegevens	Andijk, percelen 2334, 2335, 2719, 3558, 3979 en 4207
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens het bureauonderzoek wordt het plangebied inclusief een zone van 500 m rondom het plangebied onderzocht.
Datum rapportage	18-05-2017

Opdrachtgever

Opdrachtgever	HZA stedenbouw & landschap B.V.
Contactpersoon	Mevr. A. Wijnholds
Adres	Achterstraat 26A
Postcode en plaats	1621 GH, Hoorn
Telefoonnummer	0229-216757

Opdrachtnemer

Opdrachtnemer	Archeologie West-Friesland
Auteur	drs. F.C. Schinning
Contactpersoon	drs. C.M. Soonius
Adres	Nieuwe Steen 1
Postcode en plaats	1625 HV Hoorn
Telefoonnummer	06-25272867

3. Beleidskader

Rijks en Europees beleidskader

Het rijkskader wordt gevormd door de Erfgoedwet 2016. Voorheen werd dit beschreven in de Monumentenwet 1988. Deze wet is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet vormt samen met de Omgevingswet het wettelijk fundament voor de cultuurhistorie in Nederland. In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie daarbij welke verantwoordelijkheden heeft en hoe daarop het toezicht wordt uitgeoefend. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals die in oude wetten en regelingen golden blijven gehandhaafd.

In grote lijnen wordt hier het 'Verdrag van Malta' onderschreven. In het Verdrag van Malta, in 1992 gesloten te Valletta, wordt de bescherming van het archeologisch erfgoed geregeld. Uitgangspunt daarbij is dat waar mogelijk archeologische resten bewaard dienen te blijven. Bij de ontwikkeling van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang, of beter het cultuurhistorisch belang, van af het begin meewegen in de besluitvorming.

Provinciaal beleidskader

De Provincie Noord-Holland streeft naar behoud van het erfgoed in situ (in de bodem). Om de archeologische waarden zoveel mogelijk veilig te stellen, raden zij aan archeologievriendelijk te bouwen. Waar behoud in de bodem niet mogelijk is, dient een archeologisch onderzoek plaats te vinden.

De visie op de gewenste ruimtelijke kwaliteit is vastgelegd in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (Provincie Noord-Holland 2010). Deze vernieuwde leidraad is een uitwerking van het in 2006 vastgestelde Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie, dat werd gebruikt als leidraad voor ruimtelijke plannen als bestemmingsplannen, beeldkwaliteitsplannen en structuurplannen. Daarnaast bood het handreikingen aan gemeenten om landschap en cultuurhistorie als uitgangspunt te gebruiken bij planvorming. De provincie Noord-Holland heeft 10 archeologische gebieden van provinciaal belang gedefinieerd, waaronder West-Friesland.

Om te voorkomen dat waardevolle informatie verloren gaat, dienen eventueel aanwezige archeologische resten zo vroeg mogelijk in het planproces te worden gelokaliseerd en gewaardeerd door middel van een archeologisch vooronderzoek. Bij de toetsing van bestemmingsplannen wordt nagegaan of bij de planvorming voldoende archeologisch vooronderzoek is verricht om tot een evenwichtige besluitvorming te komen. Terreinen van hoge en zeer hoge waarde dienen in bestemmingsplannen te worden aangegeven en beschermd te worden door middel van een aanlegvergunning.

Lokaal beleidskader

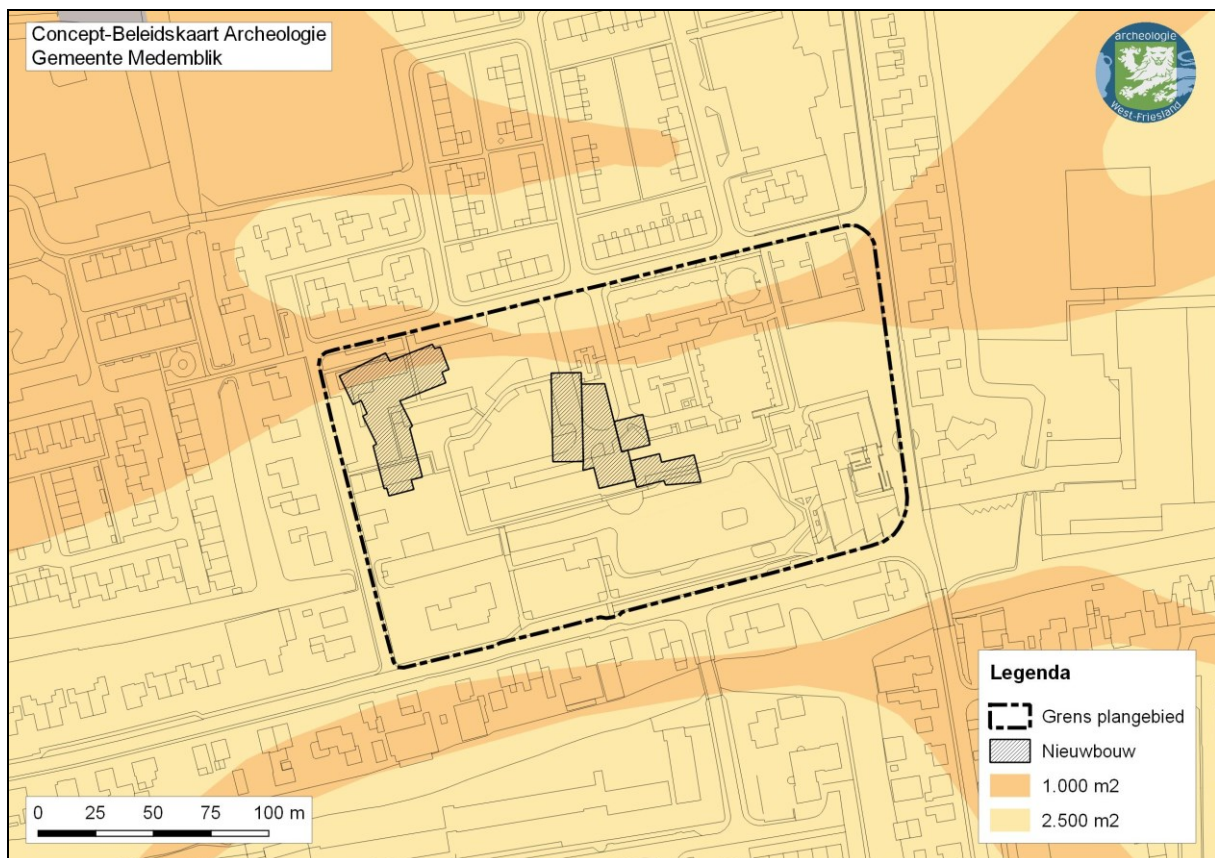
Het plangebied ligt binnen het bestemmingsplan Dorpskernen III van de gemeente Medemblik (vastgesteld op 29 september 2016). Het bestemmingsplan kent de volgende dubbelbestemmingen:

- Waarde – Archeologie 1: Bij alle bodemingrepen rekening houden met archeologie.

- Waarde – Archeologie 2: Rekening houden met archeologie bij een planomvang vanaf 100 m² en diepte van grondroerende werkzaamheden vanaf 35 centimeter.
- Waarde – Archeologie 3: Rekening houden met archeologie bij een planomvang vanaf 500 m² en diepte van grondroerende werkzaamheden vanaf 40 centimeter.
- Waarde – Archeologie 4: Rekening houden met archeologie bij een planomvang vanaf 1.000 m² en diepte van grondroerende werkzaamheden vanaf 40 centimeter.
- Waarde – Archeologie 5: Rekening houden met archeologie bij een planomvang vanaf 10.000 m² en diepte van grondroerende werkzaamheden vanaf 40 centimeter.

Voor het hele plangebied geldt een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 4 en daarmee een vrijstellingsgrens voor ingrepen kleiner dan 1.000 m² en ondieper dan 40 cm.

Archeologie West-Friesland heeft voor de gemeente Medemblik een archeologische beleidskaart ontwikkeld. Deze beleidskaart moet nog worden vastgesteld. Hierin zijn de meest recente gegevens verwerkt. Voor de gebieden buiten de historische linten zijn o.a. oude bodemkaarten gebruikt om de archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie (met name Bronstijd) nader te specificeren. Voor de geplande bodemroerende ingrepen binnen het plangebied geldt grotendeels een middelhoge verwachting voor deze periode, welke vertaald is naar een regionale vrijstellingsgrens van 2.500 m² (afb. 3, kleur geel). Circa 330 m² van het plangebied ligt in een zone waar een hoge verwachting en daarmee een vrijstellingsgrens van 1.000 m² geldt (oranje).

Afbeelding 3. De locatie van het plangebied Sorghvliet (zwarte stippellijn) in Andijk, geprojecteerd op een luchtfoto van het gebied. Binnen het plangebied is de locatie van de geplande nieuwbouw te zien.

4. Bureauonderzoek

4.1 Methode

Het bureauonderzoek is uitgevoerd om een gespecificeerde archeologische verwachting op te stellen. Daartoe zijn reeds bekende archeologische, historische en aardkundige gegevens verzameld en is het grondgebruik in het plangebied in het heden en verleden geïnventariseerd.

De volgende bronnen zijn voor dit bureauonderzoek geraadpleegd:

- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2);
- Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW);
- Bodemkaart schaal 1:10.000 van Ente (1963);
- Paleogeografisch kaartmateriaal (Vos & De Vries 2013; Van Zijverden 2017);
- Kadastrale minuut 1826 gemeente Andijk, sectie A genaamd Andijk, eerste en tweede blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl);
- Relevant historisch kaartmateriaal
- Recent kaartmateriaal
- Ingrepenkaart/hoogtekaart ruilverkaveling Grootslag
- Bouwtekeningen
- Archis 3

4.2 Resultaten

Huidige situatie en toekomstig gebruik

Binnen het plangebied is de Omringlocatie Sorghvliet aanwezig. Het ligt in de planning om deze locatie te transformeren door een aantal gebouwen te slopen en nieuwbouw te plaatsen. De geplande nieuwbouw heeft een totale omvang van circa 3.000 m², maar bestaat uit verschillende gebouwen. Hieronder valt ook de bouw van een kas (654 m²). De kas is een grote en hoge overkapping tussen twee gebouwen in, welke waarschijnlijk een lichte fundering krijgt. De bouw van de kas is echter nog niet zeker, maar wordt voorlopig wel meegenomen in de plannen.

De locatie van de geplande nieuwbouw ten opzichte van de huidige bebouwing is te zien op afbeelding 4. Hieruit blijkt dat circa 1.250 m² binnen de geplande locatie van de nieuwbouw momenteel bebouwd is. De rest van het plangebied is momenteel deels verhard maar onbebouwd.

Afbeelding 4. De geplande nieuwbouw binnen het plangebied Sorghvliet (zwarte stippellijn) op een topografische kaart, waarop de huidige bebouwing te zien is.

Geologie en landschap

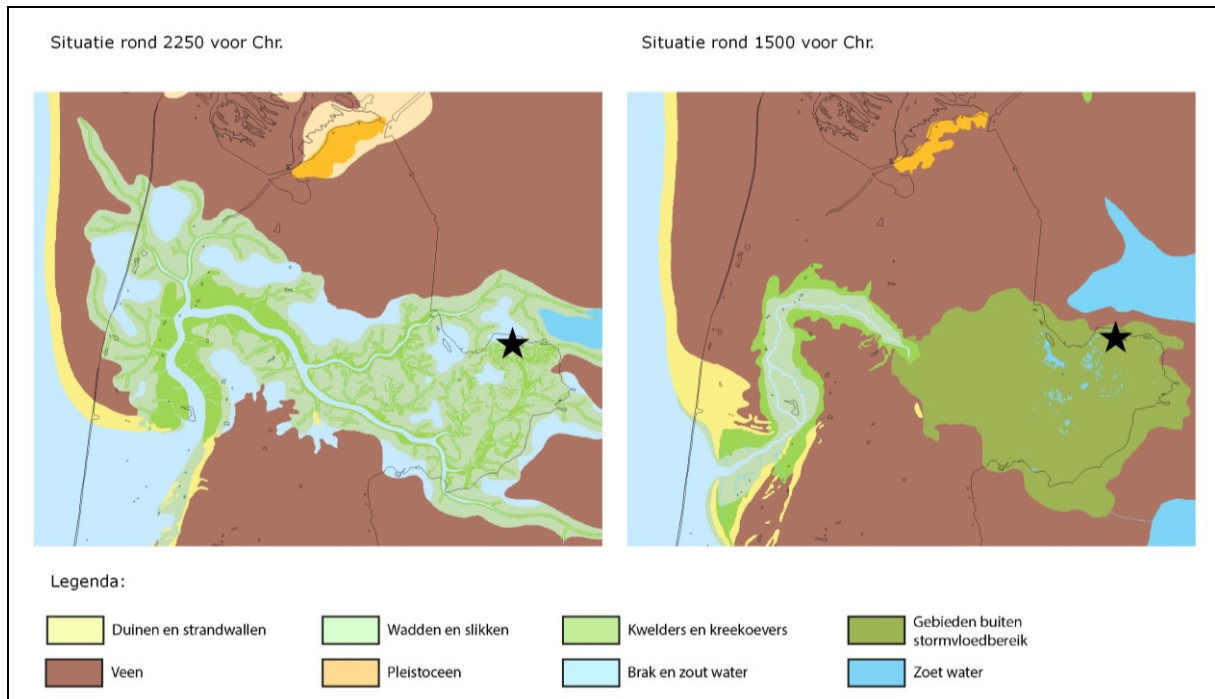
Het landschap van West-Friesland is gevormd door de zeeafzettingen die via het zeegat van Bergen diep West-Friesland indrongen. De getijdengeulen werden gevuld met zandig materiaal terwijl het kleiiger materiaal verder van de geul werd afgezet. De ontwikkeling van het landschap is het beste te beschrijven aan de hand van een paar paleogeografische kaarten. Deze zijn in grote lijnen voor heel Nederland opgesteld door Vos en De Vries en daarna in meer detail voor onze regio aangevuld door Van Zijverden.³

Rond 2500 voor Chr. stroomde de Overijsselse Vecht via een aantal meren naar de zee bij Bergen (afb. 5, links). Via de benedenloop van de Vecht kon de zee diep landinwaarts binnendringen. De zee en de Vecht voerden onvoldoende sediment aan om het gehele bekken op te vullen. In West-Friesland ontstonden daardoor grote open watervlaktes, de kommen. Deze groeiden soms dicht met riet, de rietmoerassen. Enkele grote brede geulen doorsneden deze watervlaktes en rietmoerassen. De mens gebruikte de hoge oevers van deze geulen voor akkerbouw en veeteelt. In de kreken en de kommen viste men en joeg men volop op vogels en vele soorten zoogdieren. Tot circa 1800 voor Chr. was het overgrote deel van West-Friesland vrij toegankelijk voor de zee. Rond

³ Vos & De Vries 2013; Van Zijverden 2017.

Grote delen van de reconstructie zijn afkomstig uit een folder (Van Zijverden 2014). De bevindingen daarin staan uitgebreider beschreven in het proefschrift (Van Zijverden 2017).

die periode vond er een gebeurtenis plaats waardoor dit veranderde. Voorheen dacht men dat dit een langzaam proces was, maar er zijn meerdere aanwijzingen dat dit waarschijnlijk tijdens één grote stormvloed tot stand kwam.⁴ Door het sediment dat tijdens de stormvloed werd afgezet blokkeerde de verbinding met de Vecht ten oosten van Enkhuizen. De lengte van de geul die vanaf Bergen het land in stak, verkleinde en het bekken waarin de geul het water kwijt kon, verkleinde eveneens.

Afbeelding 5. De globale ligging van het plangebied Sorghvliet (zwarte ster) op de paleogeografische kaart (Van Zijverden 2017), met links de situatie rond 2250 voor Chr. en rechts de situatie rond 1500 voor Chr.

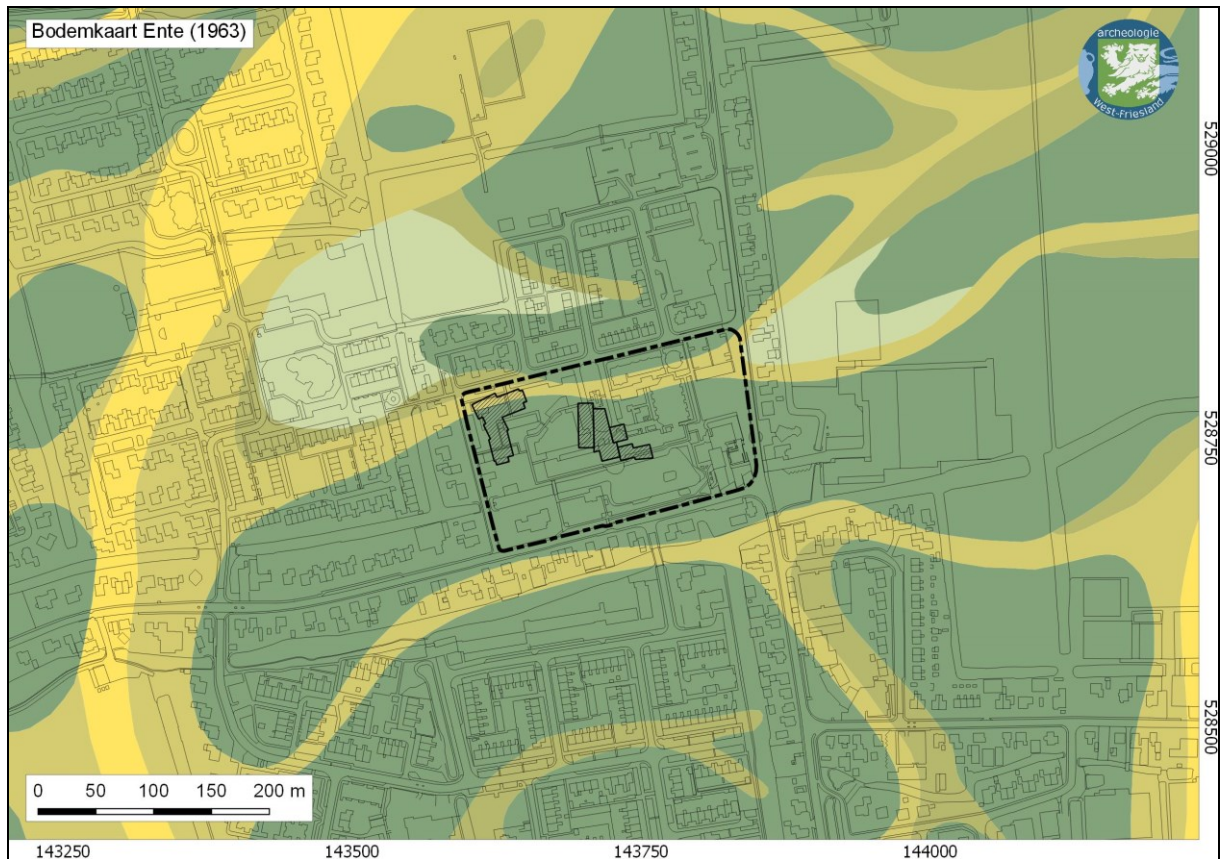
Rond 1500 voor Chr. was in oostelijk West-Friesland een uitgestrekt kweldergebied ontstaan dat zich ruim boven gemiddeld zeeniveau bevond en buiten bereik van de zee kwam te liggen (afb. 5, rechts). In westelijk West-Friesland, ten westen van Hoogwoud, bleef een klein bekken met een actief wad-kwelder landschap bestaan. Het landschap van oostelijk West-Friesland verzoette door aanvoer vanuit de Overijsselse Vecht snel en de mens vestigde zich hier opnieuw in deze periode. Deze periode komt overeen met het begin van de Midden Bronstijd B (1500 - 1100 voor Chr.).

Voorheen werd een grote rol toebedeeld aan differentiële inklinking van de verschillende afzettingen waarbij een omkering (inversie) van het reliëf plaatsvond. De aanvankelijk laaggelegen kreekbeddingen en oevers zakten minder in dan de aanvankelijk hooggelegen kwelders. Men ging er vanuit dat de Westfriese Bronstijdbewoners zich op de hogere kreekruigen vestigden, maar nu is bekend dat deze ruggen juist grotendeels bedekt waren met afzettingen van de kwelder. De bewoning beperkt zich dan ook niet tot de ruggen.⁵

⁴ Het profiel aan de Noorderboekert ten noorden van Westwoud, tijdens het onderzoek aan de N23 heeft hierover nuttige informatie opgeleverd. Van Zijverden 2017.

⁵ Roessingh & Lohof 2011.

Op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963) is te zien dat het plangebied grotendeels op kleigronden ligt (afb. 6, kleur donkergroen). Voor dit type ondergrond geldt een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Dit is op de Concept-Beleidskaart Archeologie vertaald naar een vrijstellingsgrens van 2.500 m². Een klein deel van het plangebied ligt op een zavelige ondergrond (kleur geelgroen), waar een hoge verwachting en een vrijstellingsgrens van 1.000 m² geldt.

Afbeelding 6. De ligging van het plangebied Sorghvliet (zwarte stippellijn) met daarbinnen de geplande nieuwbouw (arcering) op een uitsnede van de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963).

Cultuurhistorische achtergrond

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op geen van de historische kaarten is binnen het plangebied bewoning zichtbaar. Ten zuiden van het plangebied is vanaf 17de-eeuws kaartmateriaal de waterloop de 'Cleijn Gouw' te zien (afb. 7). Deze waterloop (tegenwoordig een sloot) diende om het overtollige binnenwater binnen de polders af te voeren en is van cultuurhistorische waarde (CHW-code WFR254G). Het overtollige water werd via omliggende sloten naar deze waterloop toe geleid en door middel van een (inmiddels verdwenen) molen uitgeslagen op een andere waterloop. De Klein Gouw diende tevens als achtergrens van twee ontginningsblokken. Door herinrichting van het gebied is de samenhang van de waterloop met de strokenverkaveling verdwenen.

Afbeelding 7. De ligging van het plangebied Sorghvliet (zwarte cirkel, bij benadering) op de kaart van Johannes Dou uit 1651-1654 (Collectie Westfries Archief).

Archeologische achtergrond

Onderzoeken in de buurt

Ten noordwesten van het plangebied is op de locaties Fruittuinen en Pioenrozentuin (aan de Beldersweg) in 2004 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door *Hollandia archeologisch & cultuurhistorisch onderzoek* (onderzoeksmelding 2095821100).⁶ Uit het inventariserend onderzoek op beide locaties is gebleken dat het oude leefniveau door verploeging en/of egalisering volledig is afgetopt. Enkel van een aantal dieper ingegraven perceelsgreppels binnen de locatie Pioenrozentuin waren nog de spitsporen waarneembaar.

Ten noordoosten van het plangebied, op de locatie Mantelhof, ten oosten van de Middenweg, is in 2005 een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd door *RAAP Archeologisch Adviesbureau* (onderzoeksmelding 2111818100).⁷ Tijdens dit onderzoek zijn binnen de locatie geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen. Ook hier bleken grote delen van de locatie door egalisering verstoord te zijn waardoor geen archeologische resten meer aanwezig waren.

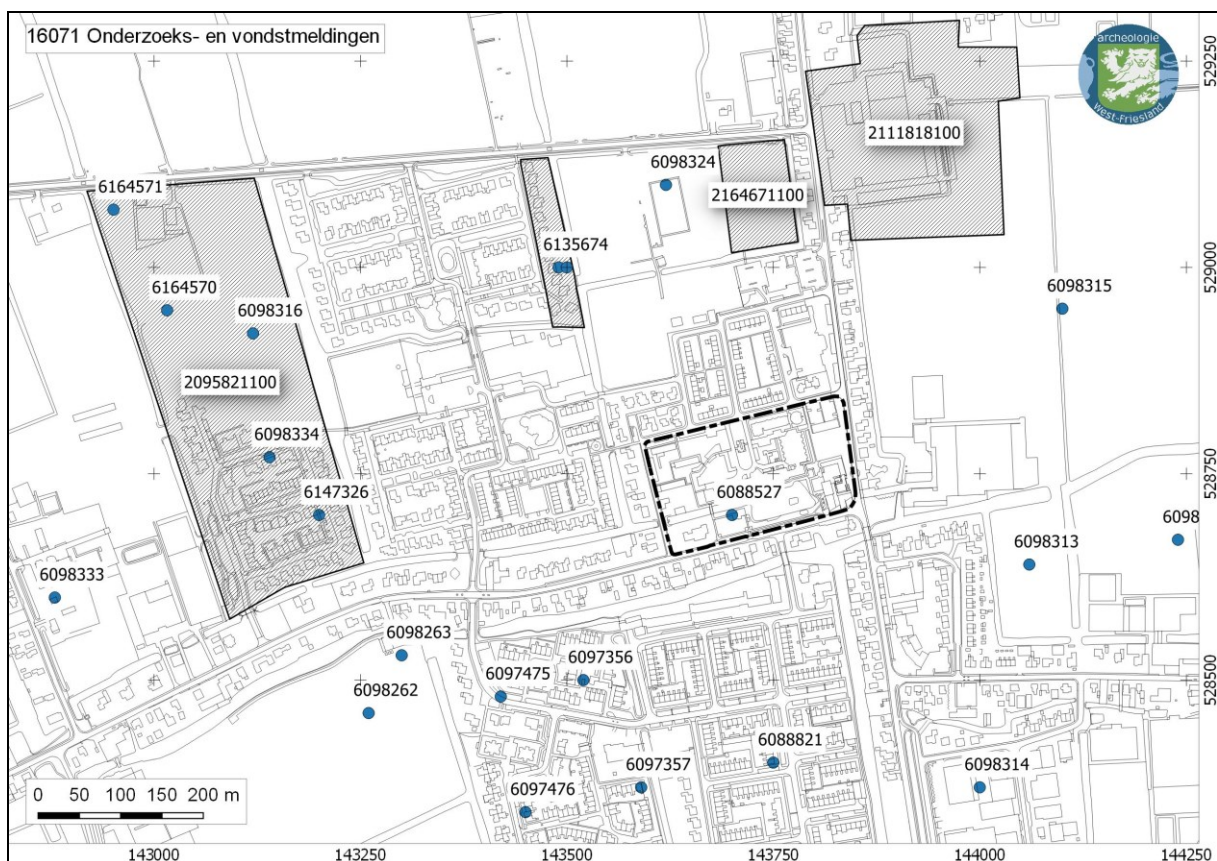
⁶ Van den Berg 2004; Gerritsen & Vaars 2004.

⁷ Molenaar 2006.

Ten noorden van het plangebied, op de hoek van de Beldersweg en Middenweg, is in 2009 voor de locatie een bureauonderzoek uitgevoerd door *RAAP Archeologisch Adviesbureau* (onderzoeksmelding 2164671100).⁸ In dit onderzoek werd geconcludeerd dat de bodem waarschijnlijk reeds sterk verstoord is door de aanleg van sportvelden. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Vondstmeldingen

In de omgeving (binnen een straal van circa 500 m) van het plangebied zijn verschillende waarnemingen gedaan van archeologische vondsten (afb. 7).⁹ Het meest opvallend zijn vier verschillende waarnemingen van vuurstenen sikkels uit de Late Bronstijd, waaronder één binnen het plangebied. De locatie van de vondst is echter bij benadering in het informatiesysteem aangegeven. Het is dus niet met zekerheid te zeggen of de sikkel daadwerkelijk op deze exacte locatie is gevonden. Daarnaast zijn uit de Late Bronstijd onder andere een benen voorwerp, verbrande leem, meerdere stukken vuursteen en handgevormd aardewerk met vingertopindrukken aangetroffen. Uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd zijn ook een aantal vondsten bekend, waaronder pijpen, glas en keramiek uit Late Middeleeuwen (o.a. Paffrath, Pingsdorf, kogelpot, (Proto-)steengoed).

Afbeelding 8. De ligging van het plangebied Sorghvliet (zwarte cirkel, bij benadering) op de kaart van Johannes Dou uit 1651-1654 (Collectie Westfries Archief).

⁸ Molenaar 2009.

⁹ Archis-nummers: 6098313, 6088821, 6098314, 6091255, 6097477, 6097357, 6097476, 6097356, 6097475, 6098263, 6098324, 6086240, 6098334, 6098300 en 6088527.

Historische ontwikkeling plangebied

De huidige bebouwing binnen het plangebied dateert deels uit eind jaren '50, deels uit de jaren '80 van de 20ste eeuw. De grond is in eerste instantie in gebruik geweest als tuinbouwgrond. In 1958 zijn de eerste gebouwen ten behoeve van het verzorgingshuis gebouwd (afb. 9). Deze bebouwing is voor het eerst te zien op een topografische kaart uit 1973 (afb. 10). De woningblokken in de noordwesthoek van het plangebied die destijds gebouwd zijn, zijn nog steeds aanwezig. Het hoofdgebouw is eind 1988 en begin 1989 gerenoveerd. Hierbij is het hoofdgebouw geheel vervangen. Op basis van de bestektekening uit 1988 is duidelijk dat het nieuwe gebouw tot circa 1 m beneden maaiveld is gefundeerd.

Hoogstwaarschijnlijk is het momenteel bebouwde deel binnen het plangebied (archeologisch) grotendeels verstoord geraakt tijdens de bouw en renovatie van het verzorgingshuis.

Afbeelding 9. Een foto uit 1958, waarop de toenmalige hoofdingang van het verzorgingshuis Sorghvliet te zien is (bron: inoudeansichten.nl).

Afbeelding 10. De locatie van het plangebied Sorghvliet (zwarte cirkel, bij benadering) op een topografische kaart uit 1973 (bron: topotijdreis.nl).

Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de paleogeografische ontwikkeling van het gebied, de bodemkaart en aangetroffen archeologische vondsten in de nabije omgeving geldt binnen het plangebied een middelhoge tot hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Voornamelijk het oostelijk deel van West-Friesland, in de omgeving van het plangebied, was gedurende de Bronstijd druk bevolkt. Hierbij werd voornamelijk op de hogere kreekruigten gewoond, maar zijn ook aanwijzingen voor bewoning op de lager gelegen kwelders.

Ten tijde van de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd werd langs de dorpslinten gewoond, die tegenwoordig nog steeds herkenbaar zijn. Het plangebied ligt niet aan een historisch dorpslint en op geen van de historische kaarten is bewoning zichtbaar. Er geldt daarom een lage verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

5. Conclusie en aanbevelingen

5.1 Conclusie

Het ligt in de planning om binnen het plangebied Sorghvliet in Andijk, gemeente Medemblik, de Omringlocatie te transformeren door een aantal gebouwen te slopen en nieuwbouw te plaatsen. De geplande nieuwbouw heeft een totale omvang van circa 3.000 m². De geplande ingreep overschrijdt daarmee de vrijstellingsgrenzen van 1.000 m² en 2.500 m² die gelden volgens het bestemmingsplan Dorpskernen III en de Concept-Beleidskaart Archeologie van de gemeente Medemblik.

Op basis van het bureauonderzoek kan worden gesteld dat op basis van de paleogeografische ontwikkeling van het gebied, de bodemkaart en aangetroffen archeologische vondsten in de nabije omgeving van het plangebied een middelhoge tot hoge verwachting geldt voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Op basis van de historische ontwikkeling kan echter worden gesteld dat het plangebied hoogstwaarschijnlijk grotendeels verstoord is geraakt tijdens de bouw en renovatie van de verschillende gebouwen ten behoeve van het verzorgingshuis (tezamen circa 1.250 m²). De momenteel onbebouwde delen zijn mogelijk ook deels aangetast door de aanleg van kabels en leidingen.

Het gedeelte binnen het plangebied dat niet verstoord is geraakt, is waarschijnlijk van zeer beperkte omvang waardoor hier niet mogelijk is een gedegen onderzoek uit te voeren naar archeologische resten uit de Bronstijd.

5.2 Aanbevelingen

Indien het funderingsplan ongewijzigd blijft is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk. Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie.

Het plangebied is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Voor het monitoren van de graafwerkzaamheden worden geen kosten in rekening gebracht en dit zal niet tot noemenswaardige vertragingen leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt aangetroffen is (conform de Erfgoedwet) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal Depot van Bodemvondsten te Castricum.

Het is van belang dat Archeologie West-Friesland minstens een week van tevoren wordt geïnformeerd over de start van de werkzaamheden (Fleur Schinning: f.schinning@hoorn.nl). Graag ontvangen wij de contactgegevens van de veroorzaker, zodat contact kan worden onderhouden over de voortgang.

6. Literatuur

AHN2 (www.ahn.nl)

Archis 3.0

Berg, G. van den, 2004. Inventariserend veldonderzoek Pioenrozentuin, gemeente Andijk. *Hollandia reeks* 35. Hollandia, Zaandijk.

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Gerritsen, S. & J.P.L. Vaars, 2004. Inventariserend veldonderzoek Fruittuinen, gemeente Andijk. *Hollandia reeks* 65. Hollandia, Zaandijk.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Molenaar, S., 2006. Plangebied Middenweg, gemeente Andijk; archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek. *RAAP-notitie* 1590. Raap Archeologisch Adviesbureau B.V., Weesp.

Molenaar, S., 2009. Ontwikkelingslocaties Andijk, gemeente Andijk; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAAP-rapport* 1592. Raap Archeologisch Adviesbureau B.V., Weesp.

Steege, B. ter & C. Soonius, 2016. *Archeologische Quickscan. Kleingouw 1, Andijk, Medemblik*. Adviesnummer 16046. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Westfries Archief

Vos, P. & S. de Vries 2013. *2^e generatie palaeogeografische kaarten van Nederland (versie 2.0)*. Deltares, Utrecht.

Zijverden, W. van, 2014. Wouden, wadden en water. Het prehistorisch landschap van West-Friesland opnieuw onderzocht. *Archeologie in West-Friesland* 14. Hoorn.

Van Zijverden, W.K., 2017. *After the deluge, a palaeogeographical reconstruction of Bronze Age West-Frisia (2000-800 BC)*. Sidestone Press, Leiden.

Gebruikte afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische MonumentenKaart
ARCHIS	ARCHEologisch Informatie Systeem
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
IVO	Inventariserend Veld Onderzoek
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
NAP	Normaal Amsterdams Peil
NITG	Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen
OAT	Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel
PvE	Programma van Eisen
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
WFA	Westfries Archief

ISSN 2468-3280